

**Аналіз асортименту засобів для парентерального живлення
на фармацевтичному ринку України**

Яковлева О. С.

Кафедра клінічної фармації, фармакотерапії та УЕФ ФПО

Запорізький державний медичний університет,

м. Запоріжжя, Україна

olgayakovleva.zp@gmail.com

Проблема парентерального харчування у вітчизняній медицині залишається однією з першочергових. Воно є одним з найважливіших досягнень медичної науки, оскільки при неможливості повноцінного ентерального харчування проблема забезпечення хворих поживними речовинами завжди гостро стояла перед лікарями різних спеціальностей. Основна ціль, яку переслідують при призначенні схем парентерального харчування – забезпечення необхідною кількістю калорій і збереження білка за допомогою інфузій амінокислот, вуглеводів і жирів, коли шлунково-кишковий тракт не може виконувати свої функції та потребує розвантаження. Враховуючи актуальність проблеми, метою наших досліджень був аналіз асортименту лікарських засобів для парентерального живлення, що представлені на вітчизняному фармацевтичному ринку.

Об'єктом досліджень відповідно був обраний вітчизняний фармацевтичний ринок, в якості предмета аналізу виступали дані реєстрації засобів для парентерального живлення. Використовувались такі методи досліджень, як порівняльний, графічний, статистичний.

Згідно з уніфікованою анатомо-терапевтичною та хімічною класифікаційною системою АТС (Anatomical Therapeutic Chemical) аналізована група засобів належить до групи В – лікарські засоби, що впливають на кровотворення та кров. До групи входять такі підгрупи, як В05ВА01 – амінокислоти, В05ВА02 – жирові емульсії, В05ВА10 – комбіновані препарати.

За даними ДП «Державний реєстр лікарських засобів України» станом на 01.10.2015 р. в Україні зареєстровано 30 торговельних назв засобів для парентерального живлення з різним складом діючих речовин, що з урахуванням лікарських форм складає 74 препарату. Серед них найбільш широко представлені препарати з комбінованим складом діючих речовин (35 препаратів, або 47,3% від їх загальної кількості) та розчини амінокислот (23 препарату, або 31,1%). Найменша підгрупа за кількістю препаратів (16, або 21,6%) у структурі асортименту – це жирові емульсії.

Унаслідок аналізу структури асортименту засобів для парентерального живлення за фірмами-виробниками встановлено, що її основну частку складають препарати іноземного виробництва. Провідна позиція в зареєстрованому асортименті належить фірмам з

Німеччини, насамперед це такі компанії як Б. Браун Мельзунген АГ, Фрезеніус Кабі Дойчленд ГмбХ, Берлін-Хемі АГ. Питома вага засобів для парентерального живлення німецького виробництва становила 71,6% від всієї зареєстрованої сукупності препаратів. Друге місце займає компанія Бакстер С. А. (Бельгія), це 6 препаратів.

Співвідношення торговельних назв іноземного та вітчизняного виробництва складає 96,7:3,3%%, що характеризує значну залежність постачання засобів для парентерального живлення від іноземних виробників.

Необхідно зазначити, що в Україні зареєстровані засоби для парентерального живлення з різним складом діючих речовин, що дозволяє врахувати особливості стану хворих та здійснити індивідуальний підхід до кожного хворого. При цьому кількісне та якісне різноманіття сучасного асортименту досліджуваної групи засобів пов'язане переважно з препаратами, що пропонують іноземні фірми-виробники. Препарати вітчизняного виробництва представлені тільки однією торговельною назвою «Амінол», що виробляється ТОВ «Юрія-Фарм». Практично жоден вітчизняний виробник не виготовляє розчинів жирових емульсій або комбінованих препаратів, що містять в своєму складі амінокислоти та вуглеводи.

За лікарською формою практично всі препарати для парентерального живлення є розчинами для інфузій. Для більш точного дозування та врахування індивідуальних особливостей хворого, препарати випускають об'ємом від 100 до 2400 мл. Для зручності у використанні, окрім фасування у флакони, засоби об'ємом понад 1000 мл постачають у дво- або трикамерних пластикових контейнерах.

За даними оптово-відпускних цін на лікарські засоби станом на 01.10.2015 р., задекларована ціна на окремі засоби для парентерального живлення становила: Нефротект р-н д/інф. 250 мл № 10 (Фрезеніус Медікал Кеа, Німеччина) – 2068,86 грн, Аміновен 10% р-н д/інф. 500 мл № 1 (Фрезеніус Медікал Кеа, Німеччина) – 224,33 грн, Амінол р-н д/інф. фл. № 1 (ТОВ «Юрія-Фарм», Україна) – 168,76 грн. Отже, рівень цін на засоби для ПД знаходиться у значному діапазоні, що має суттєвий вплив на доступність цих засобів для хворих.

Таким чином, аналіз асортименту лікарських засобів для парентерального живлення на вітчизняному ринку за структурою виробників згідно АТС-класифікації показав, що практично відсутні вітчизняні препарати, які містять жирові емульсії та їх комбінації. Присутні на фармацевтичному ринку препарати іноземного виробництва мають високу ціну, що в умовах обмеженого фінансування закладів охорони суттєво обмежує їх застосування. Тому розробка вітчизняних засобів для парентерального живлення може бути перспективним напрямком та є необхідною умовою для впровадження цільових програм їх імпортозаміщення.